

PLA ACCIÓ TUTORIAL (PAT)

CEIP MONTAURA
Mancor de la Vall
2012-2013

1.Introducció

L'acció tutorial s'ha d'entendre com a un procés on hi estan implicades totes aquelles persones que formen part de l'equip docent del grup classe de què es tracti. Això significa que, encara que cada grup d'alumnes té assignat un tutor o una tutora, que constitueix el referent per a l'alumnat i per a les seves famílies i té atribuïdes unes funcions que li són inherents, marcades per la normativa educativa vigent, també és veritat que la resta de professorat del claustre, en qualsevol moment en què el grup classe no sigui amb el seu tutor o la seva tutora, n'esdevé tutor/a.

Les actuacions que s'especifiquen en aquest document de centre estan encaminades a millorar la intervenció del professorat amb l'alumnat, al llarg de tot el seu període escolar i estan dissenyades amb la intenció d'aconseguir que el procés d'ensenyament -aprenentatge, així com el pròpiament educatiu proporcionin a l'alumnat les millors condicions possibles per garantir la seva evolució progressiva cap a la formació integral i continuada, entesa en el seu sentit més ampli.

Aquest document es revisarà anualment, per tal d'incorporar-hi les novetats més significatives dins l'àmbit de la seva competència, actualitzar dades i adaptar tant com sigui possible a la realitat de l'escola. Serà la praxis educativa la que determinarà la seva eficàcia i indicarà si aconsegueix les expectatives creades inicialment. Com a document obert, serà susceptible de ser sotmès a les revisions escaients per modificar-ne els continguts que pertorqui i corregir els aspectes que així ho requereixin.

2. Desenvolupament de les programacions curriculars

Cada tutor/a té la responsabilitat de planificar les programacions de les àrees que imparteix. D'acord amb les instruccions de la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives sobre l'elaboració de les programacions didàctiques a l'educació primària, s'elaboraran a l'inici de curs, unes programacions, tenint en compte que la unitat de programació és el cicle, encara que s'inclouran elements específics de cada curs.

Seguint les instruccions de Conselleria esmentades anteriorment, les programacions didàctiques de cadascun dels cicles han d'incloure els apartats següents:

- ❖ Contribució de l'àrea o matèria a les competències bàsiques.
- ❖ Adequació i seqüència dels continguts dins cada cicle, a l'educació primària.
- ❖ La selecció o seqüència dels criteris d'avaluació dins cada cicle.

- ❖ Els enfocaments metodològics:
- ❖ Criteris per al disseny de les activitats amb atenció a les competències bàsiques i als diferents nivells d'aprenentatge (activitats d'ampliació i reforç).
- ❖ Criteris per a l'organització del temps i dels espais. Formes d'organització de l'aula.
- ❖ Materials i recursos didàctics.
- ❖ Procediments d'avaluació i criteris de qualificació de l'aprenentatge de l'alumnat.
- ❖ Mesures de suport i criteris per elaborar els plans personalitzats de recuperació dels aprenentatges i les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- ❖ El tractament de la lectura, de les tecnologies de la informació i la comunicació de l'educació en valors.

Cada tutor/a elaborarà una programació d'aula, amb un major nivell de concreció i adequada a les necessitats, característiques i situació del grup. Sempre es farà d'acord amb la línia pedagògica i metodològica dissenyada a les programacions didàctiques de cada àrea i cicle. No obstant això, esdevé pertinent comentar que donat que es pretén atendre les necessitats de l'alumnat i les seves motivacions i interessos, per tal de fer més eficaç i satisfactori el procés d'ensenyament - aprenentatge, si la situació així ho demanda, les programacions d'aula planificades són modificables i flexibles, atenent aquest cabdal condicionant. La programació sempre serà un mitjà per aconseguir els objectius, mai no esdevindrà un fi en si mateixa.

A fi de garantir la progressió de cada alumne de cada curs, cada tutor mantindrà periòdicament reunions, no tan sols amb el professorat que integra l'equip docent, sinó amb el professorat que imparteix l'assignatura a un nivell inferior i superior, amb l'objectiu d'assegurar la continuïtat de l'aprenentatge, quant a continguts i fites previstes al llarg del curs escolar (depenent del nivell educatiu).

Aquestes reunions es fixaran a un calendari anual que estarà exposat a la sala de mestres i on constaran les dates de les reunions (d'etapa i de cicle). Es duran a terme durant l'horari d'obligada permanència en el centre. A principi de cada curs, a l'hora de formular propostes, plantejar objectius, consensuar continguts, planificar i dissenyar activitats, es duran a terme sessions de treball per coordinar tots aquests aspectes, incloses també les propostes metodològiques, les estratègies a aplicar... Es pretén, actuant així, que es pugui treballar conjuntament amb una perspectiva més àmplia, que englobi, com a mínim, tot un cicle, sempre partint de les premisses fixades a les instruccions del DIE quant a les programacions didàctiques, i que seran l'eix vertebrador de tot el procés.

Així es faran les següents coordinacions:

- ❖ Reunions periòdiques de cicle (coordinació horitzontal).
- ❖ Reunions periòdiques d'àrea / tutoria (coordinació vertical).
- ❖ Reunions periòdiques d'equips docents.
- ❖ Reunions informatives del claustre (coordinació global).

- ❖ Reunions a principi de curs (preparatòries de les programacions anuals de les diferents àrees).
- ❖ Elaboració de programacions d'aula (major nivell de concreció).
- ❖ Autoavaluació constant, evolutiva i formativa del procés d'ensenyament-aprenentatge.

3. Actuacions que guiaran el programa d'activitats.

Activitats temporitzades a desenvolupar pel tutor/a del curs

- ❖ **Setembre / octubre:**
 - Ed. Primària: Reunió informativa de principi de curs per tractar temes d'interès per a les famílies i que fan referència a l'organització de l'any escolar i comentar la situació general del grup a partir de les conclusions extretes una vegada realitzades les proves inicials del mes de setembre.
 - Ed. Infantil: Reunió informativa per a les famílies dels alumnes nous sobre activitats, programació i funcionament del cicle.

- ❖ **Al llarg del curs escolar:** Reunions individualitzades amb els pares /mares de l'alumnat de la tutoria per realitzar el seguiment escolar, conèixer dades rellevants del desenvolupament dels alumnes i establir relacions fluides amb les famílies. Si escau, es convocaran també reunions amb altres professionals que intervenen amb els infants de l'escola (EOEP, psicòlegs i pedagogs provinents d'altres institucions, entitats o organismes...). Hi haurà un dia setmanal d'atenció a les famílies, fora de l'horari lectiu i dins els períodes d'obligada permanència del professorat en el centre, si bé i en funció de les necessitats o de les circumstàncies, en cas d'impossibilitat d'atendre les famílies en aquests períodes o en casos excepcionals, es podran habilitar altres horaris o moments per exercir aquesta acció tutorial.

- ❖ **El mes de juny** l'equip docent d' El lliura als pares de tres anys i als nous que iniciaran el següent curs escolar com a nous alumnes, unes pautes comunes per escrit perquè coneguin millor el funcionament d'aquesta etapa.

- ❖ **Tutories individualitzades amb l'alumnat** (ateses les necessitats o la conveniència de mantenir-ne). Aquestes trobades es podran dur a terme dins l'horari lectiu (si és estrictament imprescindible) i s'hi tractaran qüestions puntuals que per la seva transcendència requereixin el contacte directe alumnat - tutor/a. Les sessions amb aquest contingut intentaran actuar de forma directa i immediata per evitar situacions de conflicte o per evitar situacions que puguin incidir negativament en l'evolució escolar de l'alumnat de què es tracti. El protocol d'intervenció, en un primer nivell, és responsabilitat del/ de la mestre/a tutor/a. Si les

circumstàncies així ho requereixen, es posarà el cas en coneixement de Cap d'Estudis, que en farà la intervenció adient, el seguiment i adoptarà les mesures contemplades al Pla de Convivència Escolar del centre.

- ❖ **Sessions de tutoria col·lectiva:** Quan les circumstàncies ho aconsellin es desenvoluparan sessions de caire grupal per atendre les inquietuds, els suggeriments, les propostes dels infants i les situacions irregulars o de conflicte que es puguin haver produït. En aquests casos és prudent actuar tan aviat com sigui possible per evitar que s'agreugi la problemàtica que ha motivat la convocatòria de la sessió de tutoria.
- ❖ **Habilitats socials.** La temàtica de les habilitats socials es pot anar treballant al llarg dels diferents nivells educatius i en situacions que es poden plantejar a l'aula ja que es poden generar situacions que demandin una intervenció puntual i que impliquin membres de la comunitat educativa que pertanyin a aules distintes (atès que la convivència es produeix en les diferents dependències que es comparteixen a l'escola). Les habilitats socials constitueixen una eina bàsica per poden fer front als moments de conflicte que s'arribin a donar i, de fet, són el pilar per resoldre-les i per aprendre i reflexionar sobre la qüestió problemàtica que sorgeixi. A tal efecte, es treballaran aspectes encaminats a aconseguir que l'alumnat sigui capaç d'adoptar les estratègies escaients i més idònies per resoldre situacions de conflicte amb coherència i amb una actitud positiva que permeti fer front a les situacions disruptives o problemàtiques arribant a pactes, acords i consensuant mesures que acabin satisfactòriament amb la causa que ha motivat iniciar el procediment de què es tracti.

EDUCACIÓ INFANTIL

TUTORIA INDIVIDUAL:

OBJECTIUS	ACTIVITATS	TEMPORITZACIÓ
1. Conèixer les característiques personals de cada alumne/a (gustos, hàbits, incidències, al·lèrgies,...) 2. Conèixer les característiques familiars de cada alumne/a (situació socio-familiar)	1. Passar el full de dades a les famílies i fer una entrevista inicial al començament de l'escolarització. 2. Recollir informació mitjançant els informes trimestrals del curs anterior.	S'incideix sobretot a principi de curs
3. Conèixer les relacions que estableix cada alumne/a dins i fora de l'escola	3. Observació del comportament dels alumnes en diferents moments de la jornada (al pati, dins l'aula, al gimnàs,..)	Durant tot el curs
4. Fer un seguiment individual de cada alumne i en els casos necessaris derivar-ho a l'EOEP.	4. Mantenir contacte amb els professionals externs. 5. Observar les necessitats dels alumnes i formular la demanda als equips.	Sempre que es detecti algun cas que es cregui necessari l'actuació d'un especialista
5. Afavorir el coneixement i acceptació de si mateix i dels altres. 6. Facilitar la integració dels alumnes al grup	6. Les activitats diàries giren entorn aquests objectius (acolliment, racons, psicomotricitat, dinàmica escolar,...) 7. Valorar les aportacions que fa cada alumne i afavorir aquestes aportacions.	Durant tot el curs i en tots els moments de la dinàmica escolar

TUTORIA DE GRUP-AULA (Educació Infantil):

OBJECTIUS	ACTIVITATS	TEMPORITZACIÓ
1. Donar a conèixer el Centre	1. Durant els primers dies de curs, visitar les distintes dependències i presentar els diferents grups i mestres, per familiaritzar-se amb els diferents aspectes de l'escola.	Quan es matricula l'alumne/a. A principi de curs.
2. Fomentar la participació dins l'escola i a l'entorn social i cultural. 3. Afavorir les relacions fora de l'àmbit escolar.	2. Fer arribar als alumnes informació de les activitats que es programen (ajuntament, APIMA,...) i motivar-los per assistir-hi. 3. Organització d'activitats conjuntes entre les famílies i l'escola (les verges, Nadal, sant Antoni,...). 4. Facilitar la entrada dels pares dins l'aula amb activitats diverses (tallers, xerrades als nins, mostra d'oficis, ...) . 5. Ús de l'agenda per afavorir l'intercanvi.	Al llarg del curs.
4. Dur a terme activitats en petit grup, gran grup, intercycles i tots els nivells per tal de fomentar les relacions heterogènies.	6. Totes les activitats pròpies de classe, les sortides, celebracions de festes, activitats diverses. (Ex. Tallers de Nadal)	Al llarg del curs.
5. Dur a terme un pla d'adaptació per als nous alumnes.	7. Durant la primera setmana de classe, adaptar l'horari a les necessitats dels alumnes de 3 anys.	A principi d'EI pels nins i nines de 3 anys.

PRIMER CICLE

OBJECTIUS	ACTIVITATS	TEMPORITZACIÓ
1. Conèixer les característiques personals, familiars, ambientals, escolars, etc. de cada alumne.	<p>El tutor del curs anterior informa personalment de les característiques del grup i dels alumnes en particular.</p> <p>Cada tutor té una carpeta d'expedient de tots els seus alumnes on s'hi guarden els resultats de les proves inicials i els informes trimestrals.</p> <p>Reunió de pares a principi de curs per informar de l'organització de la classe, hàbits i normes, aspectes rellevants,...</p> <p>Entrevistes personals amb els pares per parlar del rendiment, adaptació, comportament,... i demanar la seva col·laboració.</p>	<p>El mes de setembre.</p> <p>Tot el curs</p> <p>Principi de curs</p> <p>Sempre que sigui adient</p>
2. Conèixer els principals canvis que es produeixen en començar la nova etapa (1r curs i alumnes nouvinguts).	Comunicar als alumnes els canvis d'organització de l'aula i la metodologia respecte al curs passat (racons, capses de material individual, carpetes, deures a casa,...)	El mes de setembre
3. Dur a terme un seguiment de les conductes grupals i individuals de cada alumne.	<p>Observar de manera progressiva i sistemàtica les conductes de l'alumne.</p> <p>Afegir la informació a la carpeta expedient de l'alumne.</p> <p>Anotar als informes trimestrals les conductes observades.</p> <p>Trametre un full de derivació als equips psicopedagògics.</p>	<p>Tot el curs</p> <p>A final de cada trimestre</p> <p>Sempre que sigui necessari</p>
4. Potenciar la integració d'actituds, valors i normes.	<p>Fomentar la participació en totes les activitats.</p> <p>Afavorir l'hàbit de reciclatge i reducció de residus.</p> <p>Crear una dinàmica de participació i tolerància dins el grup.</p>	Durant tot el curs.

5. Afavorir la individualitat de cada alumne	<p>Valorar les aportacions que fa cada nin en tots els aspectes que formen part de l'escola.</p> <p>Respectar el nivell maduratiu dels nins .</p> <p>Tenir sempre una actitud d'escolta.</p>	Durant tot el curs.
6. Acceptar que les persones són diferents	Afavorint el pensament divergent.	Durant tot el curs
7. Treballar el hàbits d'autonomia i higiene	<p>Respectar el torn de paraula.</p> <p>Posar encarregats.</p> <p>Tenir cura dels elements que formen part de l'aula.</p> <p>Rentar-se les mans sempre que sigui necessari.</p>	Durant tot el curs
8. Potenciar la cooperació i el contacte amb les famílies	<p>Fer una reunió informativa a principi de curs amb els pares i mares.</p> <p>Dur a terme entrevistes individuals.</p> <p>Informar als pares sobre fets, comportaments i altres aspectes de l'alumne.</p>	<p>A principi de curs</p> <p>Durant tot el curs</p>

SEGON CICLE

OBJECTIUS	ACTIVITATS	TEMPORITZACIÓ
1. Acollir i integrar els alumnes.	Activitats d'acollida: presentar el tutor, els alumnes nous.	En qualsevol moment del curs escolar en què hi hagi una nova incorporació.
2. Organitzar el grup-classe/ canvi de cicle: <ul style="list-style-type: none"> - Recollida d'informació sobre els alumnes. - Organització i funcionament de l'aula. 	Recollir informació dels alumnes. Traspàs de carpeta expedient: <ul style="list-style-type: none"> - dades personals - rendiment - característiques del grup - dificultats d'adaptació i aprenentatge - preveure els suports necessaris 	A principi de curs conjuntament amb el tutor de primer cicle.
3. Adquirir i millor els hàbits de feina: <ul style="list-style-type: none"> - hàbits bàsics - tècniques d'estudi 	Estratègies de suport per a l'estudi: <ul style="list-style-type: none"> - planificar el temps i les condicions ambientals. - donar eines senzilles per l'estudi - col·laborar amb la família. 	Al llarg del curs, amb reunions amb els pares.
4. Desenvolupament personal i adaptació escolar: <ul style="list-style-type: none"> - conèixer la situació de cada alumne en el grup. 	Reunions periòdiques amb les famílies: <ul style="list-style-type: none"> - intercanvi d'informació - explicació de la programació - informació sobre el procés d'avaluació - organització del treball (temps lliure i de descans) 	Al llarg del curs sempre que sigui necessari.

TERCER CICLE

OBJECTIUS	ACTIVITATS	TEMPORITZACIÓ
1. Acollir i integrar els alumnes.	Activitats d'acollida: presentar el tutor, els alumnes nous.	En qualsevol moment del curs escolar en què hi hagi una nova incorporació.
2. Organitzar el grup-classe/ canvi de cicle: <ul style="list-style-type: none"> - Recollida d'informació sobre els alumnes - Organització i funcionament de l'aula 	Recollir informació dels alumnes. Traspàs de carpeta expedient: <ul style="list-style-type: none"> - dades personals - rendiment - característiques del grup - dificultats d'adaptació i aprenentatge - preveure els suports necessaris 	A principi de curs conjuntament amb el tutor de segon cicle.
3. Adquirir i millor els hàbits de feina <ul style="list-style-type: none"> - hàbits bàsics - tècniques d'estudi 	<p>Estratègies de suport per a l'estudi</p> <ul style="list-style-type: none"> - planificar el temps i les condicions ambientals - donar eines senzilles per l'estudi - col·laborar amb la família <p>Hàbits bàsics: seure correctament, ser cada cop més autònoms, treballar l'ordre.</p> <p>Tècniques d'estudi: individuals i de grup.</p> <p>Enginys instrumentals: comprensió lectora, tècniques de recollida d'informació, tècniques per a la retenció i el record.</p>	Al llarg del curs.

	Tècniques motivadores: responsabilitat en la tasca, tasques de dificultat adequada, participació.	
4. Desenvolupament personal i adaptació escolar - conèixer la situació de cada alumne en el grup	Reunions periòdiques amb les famílies: - intercanvi d'informació - explicació de la programació - informació sobre el procés d'avaluació - organització del treball (temps lliure i de descans)	Al llarg del curs i sempre que sigui necessari
5. Desenvolupar actituds, valors i normes als nostres alumnes	Afavorir el raonament individual i de grup. Respectar el torn de paraula. Fomentar l'intercanvi d'idees. • Col·laborar en el funcionament del centre: neteja, ajuda als més petits, decoració, organització de festes i activitats...	Al llarg del curs
6. Informar dels canvis que es produeixen en seus a nivell funcional i morfològic.	Coneixement fisiològic dels dos sexes. Treballs sobre salut, consum, malaltia, higiene.	Al llarg del curs
7. Contribuir al desenvolupament de l'orientació escolar.	Coordinar-se amb el professorat de secundària.	Al tercer trimestre

Annexos:

1. Entrevista Inicial Educació Infantil
2. Entrevista Inicial Educació Primària

3. Full de reunions de famílies Educació Infantil
4. Full de reunions de famílies Educació Primària